

Oprichting Toezichthoudend Orgaan Coöperatie WEN UA

Wie hebben dit voorbereid?

Namens de leden: Jehan Hoekstra, Wicher Rozema, Geert Klaver

Namens het bestuur: Rigt Bosma, Sietze Hospes, Pieter de Kroon

Werkwijze

De werkgroep heeft op de eerste bijeenkomst op 4 september 2023 de aanleiding voor het oprichten van een toezichthoudend orgaan besproken en vervolgens hoe een Toezichthoudend Orgaan “eruit zou moeten zien”. Dit is vervolgens uitgewerkt in een eerste opzet, die schriftelijk is gedeeld met de betrokkenen en van commentaar voorzien. De uitkomst hiervan is vervolgens besproken in een tweede bijeenkomst op 2 oktober 2023 en verder aangescherpt. Hierna is in overleg met de notaris de statutenwijziging voorbereid en is met een professional op het gebied van werving & selectie het profiel van de Raad van Toezicht aangescherpt.

Waarom een Toezichthoudend Orgaan?

Gezien de omvang van financiën en projecten van de WEN is het voor de ALV moeilijk op een goede manier toezicht te blijven houden. De leden hebben bij de digitale ledenpeiling na de besluitvorming in de ALV gestemd voor het instellen van een toezichthoudend orgaan; 93% was voor. De werkgroep, die overigens deze voorstellen van harte ondersteund, heeft dit verder uitgewerkt.

Het bestuur is druk met de uitvoering van de Proeftuin Aardgasvrije Wijken en doelstelling van WEN. Voor het bestuur is een Toezichthoudend Orgaan gewenst. Goed bestuur houdt immers ook in goed toezicht. Daarnaast kan een Toezichthoudend Orgaan voor het WEN bestuur fungeren als klankbord en sparringpartner. Voor de leden van de WEN is het voordeel van een Toezichthoudend Orgaan een betere controle op het bestuur, maar ook om het bestuur te versterken met de kennis en vaardigheden van de toekomstige leden van het Toezichthoudend Orgaan. Ook bestaat het gevaar dat leden onvoldoende geïnformeerd worden, of zich zelf onvoldoende (kunnen) informeren over de onderwerpen op een ledenvergadering en dat bij eventuele discussies tijdens de ALV waar de voors- en tegens en risico's van plannen en uitvoering onvoldoende aan de orde komen. Een Toezichthoudend Orgaan kan een belangrijke rol spelen voor zowel de leden als het bestuur om dit te voorkomen.

Het Toezichthoudend Orgaan kan fungeren als een brug tussen het bestuur en de leden van de coöperatie. Het biedt een extra platform waar leden hun toezichthoudende taak mee kunnen versterken op een formele en gestructureerde manier. Dit draagt bij aan een actievere betrokkenheid van leden en vergroot de transparantie van het bestuurlijke proces. Tevens biedt een Toezichthoudend Orgaan een onafhankelijk perspectief op de activiteiten van de coöperatie. De leden van de Raad van Toezicht hebben over het algemeen geen individuele belangen bij de coöperatie en kunnen daardoor objectieve beoordelingen en adviezen geven. Dit helpt bij het voorkomen van belangenverstremming en bevordert eerlijke besluitvorming.

Toezichthoudende Raad en ledenraad

Er bestaan twee belangrijke mogelijkheden om het toezicht te versterken via een toezichthoudend orgaan. Een toezichthoudende raad en een ledenraad. Grote coöperaties of verenigingen, zoals de ANWB en de RABO bank kennen ledenraden. Een ledenraad heeft over het algemeen een grotere

omvang dan een toezichthoudende raad en ook in het algemeen meer afstand tot het bestuur, hoewel inhoudelijk dezelfde onderwerpen aan de orde kunnen komen als bij een toezichthoudende raad. Een ledenraad heeft over het algemeen minder diepgaande bevoegdheden en taken en opereert minder “op gelijk niveau” met het bestuur als een toezichthoudende raad. Er worden dan ook andere, meer eisen gesteld aan leden van een Toezichthoudende Raad dan aan leden van een ledenraad, bijv. op het gebied van (samengestelde) kennis, vaardigheden en competenties.

Gezien de omvang van de WEN, behoefte van het bestuur en het belang van de leden bij een goed begeleid bestuur en goede controle gaat de voorkeur uit naar een toezichthoudende raad, waarbij de ALV en haar bevoegdheden zoveel als mogelijk in stand blijven. De toezichthoudende raad houdt actief toezicht, adviseert het bestuur en legt verantwoording af aan de ALV over het toezicht op het bestuur.

Naam Toezichthoudende Raad

Voorgesteld wordt dit orgaan Raad van Toezicht Wijnjewoude Energie Neutraal UA te noemen.

Bevoegdheden en taken Raad van Toezicht

Uitgangspunt is dat de Raad van Toezicht toezicht houdt en adviseert en dat deze “niet op de stoel van de bestuurder gaat zitten”.

Bevoegdheden

- De Raad van Toezicht vervult de “werkgeversrol” t.o.v. het bestuur. Hij zorgt voor werving en selectie van bestuursleden en draagt deze voor aan de ALV
- De Raad van Toezicht stelt vast, controleert en adviseert het bestuur op het gebied van:
 - Strategie, plannen en uitvoering beoordelen: bespreken met bestuur zodat deze naar ALV kunnen ter goedkeuring
 - Alle financiële aangelegenheden
 - De Raad van Toezicht keurt investeringen en leningen goed, voordat deze worden aangegaan
- De Raad van Toezicht stelt een huishoudelijk reglement op. Dit reglement wordt goedgekeurd door de ALV

Taken

1. Adviseren en Voorzitten ALV
2. Onderhouden contacten met het dorp
3. Goedkeuren strategie, beleid, jaarplannen, begroting en financiële verantwoording van de coöperatie en ter vaststelling voorleggen (hierover verantwoording afleggen en verslag doen aan ALV)
4. Volgen en voortgang toetsen van het bovenstaande, toetsen jaarplannen en uitvoering daarvan
5. Benoemen accountant en samen met het bestuur overleg met de accountant over de jaarrekening
6. Toezien op het functioneren van het bestuur en houden van functioneringsgesprekken met de bestuursleden

Samenstelling en zittingsperiode Raad van Toezicht

- 5 leden die voldoen aan het profiel en bij voorkeur lid zijn van de WEN
- Minimaal 2 uit het dorp

- De samenstelling van de Raad gebeurt op basis van een profiel waaraan de Raad als geheel en individuele leden voor een deel aan moeten voldoen
- Zittingsperiode: eerste Raad voor 4 jaar, na 4 jaar zijn zij herkiesbaar behalve twee. Daarna om de 2 jaar twee aftredend, daarna na 2 jaar weer 2, max 3 termijnen

Profiel Raad van Toezicht en voorzitter

Voor de Raad van Toezicht wordt een algemeen profiel vastgesteld: De Raad van Toezicht moet bestaan uit leden die individueel dan wel gezamenlijk de volgende inhoudelijke kennis en de volgende competenties hebben, zodat de Raad van Toezicht als geheel voldoet aan het algemeen profiel:

Zakelijk

- Steunen de uitgangspunten van de WEN (waaronder de pioniersmentaliteit) en kunnen zich vinden in de doelstelling van de WEN.
- Gaan niet op de stoel van het bestuur zitten, kunnen hoofd- van bijzaken onderscheiden
- Hebben een onafhankelijke en kritische instelling
- Kunnen evenwichtig oordeel formuleren
- Hebben geen belangenverstrengeling

Voor de voorzitter geldt ook:

- Is onafhankelijk t.o.v. de thema's, niet vooringenomen

Vakinhoudelijk

- De Raad heeft als geheel zowel generalistische en specialistische kennis, moet het totaal kunnen overzien; specialisaties bijv. op het gebied van de energietransitie, financiën, gedragsverandering gewenst
- Kennis van en ervaring met alle financiële aspecten van organisaties/verenigingen van vergelijkbare of grotere omvang
- Kennis van en/of ervaring met uitvoering van Projecten bij voorkeur op het gebied van energietransitie kunnen bijdragen aan de benodigde veranderingen, o.a. in gedrag, in de energietransitie
- Kennis van en ervaring met technische en maatschappelijke onderwerpen op het gebied van de energietransitie
- Kunnen totaal overzien. Generalist en met bij voorkeur een specialisme

Relatie

- Genieten het vertrouwen van de leden
- Zijn integer en hebben verantwoordelijkheidsgevoel
- Hebben kennis van en ervaring met het werven, selecteren en begeleiden van mensen
- Ervaring met ledenorganisaties en vrijwilligers is een pré
- Kunnen goed adviseren en stimuleren

Voor de voorzitter geldt ook:

- Voorzitter dient een verbindende persoon te zijn met een open geest, die bij voorkeur uit het dorp komt

Statutenwijziging t.b.v. Raad van Toezicht en twee andere statutenwijzigingen

Op basis van de uitgangspunten zijn de door de notaris, Pieter de Kroon en Geert Klaver de benodigde statutenwijzigingen voorbereid om de rol van de Raad van Toezicht te formaliseren.

Daarnaast zijn de bepalingen inzake digitale ALV en digitale ledenraadpleging geformaliseerd. Dit was een nog niet uitgewerkt punt in de oude statuten.

Bij de ledenraadpleging stemde 79 % voor het verlengen van de zittingstermijn van 2 bestuursleden. Daarom is ook de bepaling m.b.t. de zittingstermijn van het bestuur gewijzigd.

Huishoudelijk Reglement wijzigingen t.b.v. Raad van Toezicht

Na de statutenwijziging zal het bestuur ook het Huishoudelijk Reglement moeten aanpassen. Het gaat dan om de volgende wijzigingen:

- Art. 1: toevoegen Raad van Toezicht
- Art. 4 lid 1: vergoeding voor bestuur: aanpassen naar ALV stelt vast na advies Raad van Toezicht
- Art. 5 lid 1: aanpassen kandidaatstelling bestuur op rol die Raad van Toezicht gaat vervullen.
- Art. 5 lid 2 inzake voordracht bestuursleden: wijzigen n.a.v. de statutenwijziging
- Art. 6 ALV lid 2 c: voorzitter moet worden voorzitter van het bestuur
- Art. 6 ALV lid 2 d: toevoegen accountsverklaring
- Art. 10 kascommissie kan eruit

Selectie Raad van Toezicht

De ALV wordt gevraagd een selectiecommissie te benoemen op voordracht van het bestuur. Voorgesteld wordt dat deze commissie bestaat uit tenminste een lid van het bestuur en twee leden van de Wen, ondersteunt door een professional van buiten (Anton de Boer). Rigt Bosma en Geert Klaver hebben zich hiervoor aangemeld.

De selectiecommissie hanteert voor de selectie een door de ALV goedgekeurd wervingsprofiel voor de Raad van Toezicht. Dit wordt voorgelegd aan en vastgesteld door de ALV voordat geworven gaat worden.

Werven mede door het aanboren van netwerken van de leden, plaatsen van advertenties in geschikte media. Minimaal zal voor de werving van leden van de Raad van Toezicht geadverteerd worden in de Bân. Bij het werven en selecteren is het te overwegen de WEN te laten ondersteunen door professionals uit netwerk van bestuur en leden.